

FRANZEFOS GJENVINNING AS AVD KRISTIANSAND
Postboks 53
1309 Rud

Saksbehandler:
Liudmila Pechinkina

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand, Mjåvann

Kontrollnummer: 2020.171.I.FMAG

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Andreas K. Jørgensen (daglig leder)
Jarle Larsen (driftsleder)

Fra Fylkesmannen i Agder:

Liudmila Pechinkina
Ildikó Nordensvan

Fra Kristiansandsregionen brann og redning

IKS:

Tore B. Dalevoll

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand, Mjåvann den 15. oktober 2020. Inspeksjonen var et felles tilsyn med Kristiansandsregionen brann og redning IKS. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Agder avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

1. Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull.
2. Virksomheten overholder ikke tillatelsens vilkår knyttet til mottak av bygg- og anleggsavfall.

Anmerkning:

1. Virksomheten bør vurdere om antallet av tilgjengelige brannmatter er tilstrekkelig.

Kristiansandregionen brann og redning IKS avdekket 3 avvik under inspeksjonen.

Avvik:

1. Mangler ved brukers organisatoriske dokumentasjon.
2. Mangler ved kontroll og vedlikehold av branntekniske sikkerhetsanordninger.
3. Feil bruk av bygg.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

09. november 2020 Liudmila Pechinkina

Ildikó Nordensvan

dato

kontrollør

seniorrådgiver

Fylkesmannen i Agder

Kopi av rapporten sendes til:

- Kristiansand kommune
- Kristiansandsregionen brann og redning IKS

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: FRANZEFOSS GJENVINNING AS AVD KRISTIANSAND	
Organisasjonsnr.: 989459945	Eies av: 975265412
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand, Mjåvann	Anleggsnr.: 4204.0690.01
Kommune: Kristiansand	Fylke: Agder
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - mottak og mellomlagring	
Tillatelse gitt: 4. september 2018	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av om forurensningsloven og brann- og eksplosjonsvernloven overholdes. Avfallsanlegget er registrert som særskilt brannobjekt, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 13 første ledd.

Inspeksjonen inngår i en felles tilsynsaksjon om branner i avfallsanlegg, mellom Miljødirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Tilsynsaksjonen er landsomfattende, og målsettingen er å redusere branner og miljøpåvirkningen av branner i avfallsanlegg.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og brann- og eksplosjonsvernloven § 13.

Tilsynet er hjemlet i to ulike lover med tilhørende forskrifter. Miljødirektoratet og Fylkesmannen fører tilsyn med forurensningsloven og tilhørende forskrifter, mens brannvesenet fører tilsyn med kravene i brann- og eksplosjonsvernloven og forskriftene om brannforebygging og håndtering av farlig stoff. Internkontrollforskriften er hjemlet i begge lovene.

Ved gjennomføring av felles tilsyn er det fokus på områder som er felles for etatene, og områder som grenser opp til hverandre. Dette tilsynet kan derfor ikke betraktes som en full gjennomgang av lovverk bedriften skal forholde seg til. Tema som normalt ville vært tatt opp om etatene hadde gjennomført egne tilsyn er utelatt. Dersom det på tilsynet likevel ble oppdaget avvik fra tillatelsens krav, er disse tatt med i rapporten.

For å øke kunnskapsgrunnlaget har direktoratene gått sammen om et oppdrag til RISE Fire Research AS (RISE) for å få belyst hvilke risikoer som er knyttet til branner i avfallsanlegg på overordnet (nasjonalt) nivå. Rapporten ble ferdigstilt 1. november 2019, og danner faktagrunnlaget for tilsynsaksjonen. Rapporten er tilgjengelig her: www.dsb.no/rapporter-ogevalueringer/branner-i-avfallsanlegg/.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Avfall
- Brannsikkerhet og -forebygging

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten.

For at **Fylkesmannen** skal kunne avslutte saken, må Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand innen 15. januar 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet. Vi ber også om at dere sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkninger er vurdert, eventuelt hvordan de vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmavpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Agder v/Liudmila Pechinkina.

For at **Kristiansandregionen brann og redning IKS** skal kunne avslutte saken, må Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand innen 15. januar 2021 sende en skriftlig redegjørelse med handlingsplan som viser hvordan avvik vil bli rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post til kbr@kbrv.no, eller pr. post til Kristiansandsregionen brann og redning IKS, Klynga 50, 4630 Kristiansand.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 17. september 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand, Mjåvann bli ilagt et gebyr på kr 26 700,- for inspeksjonen, jf.

forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Agder. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Agder (jf. offentleglova).

6. Avvik og anmerkninger funnet av Fylkesmannen

Fylkesmannen i Agder fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens miljørisikovurdering er mangelfull.

Avvik fra:

Tillatelse til mottak og mellomlagring av avfall etter forurensningsloven for Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand, pkt. 2.6, 11.1 og 11.2.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 andre ledd pkt. 6.

Kommentarer:

Virksomheten skal vurdere om aktivitetene ved virksomheten kan medføre fare for forurensning for ytre miljø og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Med utgangspunkt i risikoanalysen skal virksomheten utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over tiltakene.

Videre skal virksomheten etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning. Brann i avfallsanlegg må anses å være en påregnelig (sannsynlig) risiko med dertil utslipp til ytre miljø. Utslipp av slokkevann/brannskum kan anses som akutt forurensning, jf. forurensningsloven §§ 38 og 40.

Franzefoss Gjenvinning har en risikoanalyse med tilhørende akseptkriterier. Den framlagte miljørisikoanalysen viser at virksomheten har vurdert brann som er en sannsynlig hendelse

og vurdert konsekvenser av utslipp av slokkevann mot akseptkriteriene.

Miljørisikovurderingen er imidlertid mangelfull når det gjelder:

- oversikt over miljøressurser som kan bli berørt av utslipp av slokkevann. Miljøressurser omfatter bl.a. nært beliggende drikkevannskilde, sårbare naturvernområder, vannforekomster og tett bebyggelse.
- oppdatert oversikt over tiltak for å redusere konsekvenser av utslipp av slokkevann. I miljørisikoanalysen er brannmatter nevnt som konsekvensreducerende tiltak for å unngå utslipp til kommunalt nett. Under befaringen opplyste virksomheten at det er mulig å rekvirere en sugebil for å samle opp slokkevann, noe som ikke er synliggjort i fremlagt dokumentasjon.
- oppfølging av røde risikoområder (områder med uakseptabel risiko). I henhold til sin egen rutine skal virksomheten foreslå risikoreducerende tiltak for røde risikoområder og overføre disse til handlingsplan. På tilsynet opplyste virksomheten at tiltak for røde risikoområder ikke alltid blir automatisk overført til handlingsplanen.

Avvik 2

Virksomheten overholder ikke tillatelsens vilkår knyttet til mottak av bygg- og anleggsavfall.

Avvik fra:

Tillatelse til mottak og mellomlagring av avfall etter forurensningsloven for Franzefoss Gjenvinning AS avd. Kristiansand, pkt. 3.7.

Kommentarer:

Virksomheten kan motta bygg- og anleggsavfall. Det skal foreligge dokumentasjon på egenskaper (ev. opprinnelse) til mottatt bygg- og anleggsavfall.

Under tilsynet kom det frem at Franzefoss Gjenvinning tar imot bygg- og anleggsavfall uten å kunne dokumentere avfallets egenskaper.

Fylkesmannen i Agder ga følgende anmerkning under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten bør vurdere om antallet av tilgjengelige brannmatter er tilstrekkelig.

Kommentarer:

Som en del av sin beredskap mot utslipp av slokkevann har Franzefoss Gjenvinning brannmatter som benyttes for å dekke til kummer og på den måten hindre at slokkevannet går til kommunalt nett. Under tilsynet fikk vi opplyst at virksomheten ikke hadde vurdert om antallet av mattene var tilstrekkelig.

7. Avvik funnet av Kristiansandregionens brann og redning IKS

Kristiansandsregionen brann og redning IKS fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Mangler ved brukers organisatoriske dokumentasjon.

Avvik fra:

Forskrift om brannforebygging §§ 12 Brukerens systematiske sikkerhetsarbeid og 13 Brukerens dokumentasjon.

Kommentarer:

Det vises til Forebyggendeforskriftens tekst og veiledning:

En virksomhet som har rett til å bruke et byggverk skal fastsette mål og iverksette planer og tiltak for å redusere risikoen for brann i byggverket. Virksomheten skal iverksette bl.a.:

b) rutiner for evakuering og redning ved brann i byggverket

c) rutiner som sikrer at personer med arbeidsplass i byggverket har tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter i å forebygge og bekjempe brann

d) rutiner som sikrer at alle som oppholder seg i byggverket får tilstrekkelig informasjon om hvordan de skal unngå brann og opptre ved brann

- Ved tilsynet var det nylig avholdt brannøvelse, men det kunne ikke vises til en instruks/prosedyre som sier hvor ofte øvelser skal gjennomføres og hva som skal øves.
- Ved tilsynet kunne det ikke dokumenteres at konsekvenser ved brann i treverk i eiendommens sydøstre hjørne, mot nytt tilbygg i Mjåvannsvegen 45 er vurdert og hvilke tiltak, bl.a. varslingsrutiner, som bør etableres.

Avvik 2

Mangler ved kontroll og vedlikehold av branntekniske sikkerhetsanordninger.

Avvik fra:

Forskrift om brannforebygging §§ 5 Kontroll og vedlikehold av bygningsdeler og sikkerhetsinnretninger og 10 Eierens dokumentasjon.

Kommentarer:

Eieren av et byggverk skal sørge for at bygningsdeler, installasjoner og utstyr i byggverket som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av brann, blir kontrollert og vedlikeholdt slik at de fungerer som forutsatt. Kontrollen skal avklare om sikkerhetsinnretningene:

a) oppfyller kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket

b) fungerer hver for seg og sammen med hverandre.

Kontrollens omfang og hyppighet skal være tilpasset sikkerhetsinnretningene og byggverkets størrelse, kompleksitet, bruk og risiko.

Begrepet *kontroll* omfatter både kvalifisert kontroll og ettersyn. Med ettersyn menes en enkel egenkontroll. Produsentens anbefalinger skal her følges eventuelt NS 3960.

Ved tilsynet kunne det ikke legges fram en dokumentasjon på gjennomført ettersyn/egenkontroll, det var også en feilmelding i brannalarmtablå som ikke var fanget

opp og som indikerte et spenningsbortfall. Det kunne ikke dokumenteres at brannalarm fungerte i den aktuelle perioden da dette sammenfalt med defekt batteri.

Avvik 3

Feil bruk av bygg.

Avvik fra:

Forskrift om brannforebygging § 4 Kunnskap og informasjon om brannsikkerhet i byggverk.

Kommentarer:

Eieren skal ha kunnskap om bygningsdeler, installasjoner og utstyr i byggverket som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av brann. Eieren skal gjøre den som har rett til å bruke byggverket kjent med kravene som gjelder for bruken av byggverket, og med alle egenskapene ved byggverket som har betydning for brannsikkerheten
Rambøll rapport 8070137 dat. 28.02.07 var ikke gjort kjent for bruker. Lagringshøyde i hall er her begrenset til max 3 m, dette var klart overskredet. Hallen må benyttes som forutsatt eller det må gjøres en ny brannteknisk vurdering tilpasset dagens bruk.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen
- Brann- og eksplosjonsloven
- Forskrift om brannforebygging

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Miljøaspektanalyse for Kristiansand 03.09.20
- Risikoanalysekjema Mjåvann
- Rutine ved brann i kvern
- Rutine ved brann på FA
- Rutine ved brann på uteområde
- Handlingsplan v1 2020
- Farlig avfall 2020
- Tonnasje trending 2020
- Beredskap og varslingsliste Mjåvann 31